

Karin Jonsson
Hälsa- och sjukvårdspolitiska avdelningen
Tfn: 063-15 31 87
E-post: karin.jonsson@regionjh.se

2017-08-11

Sjukpenningtalet i Jämtlands län, aktuellt läge juni 2017

Sjukpenningtalet i Jämtlands län fortsätter sjunka. Juni månad var den 18 månaden i rad som Jämtlands län uppvisade sänkta sjuktal. Under år 2017 har sjuktalet i Jämtlands län minskat med 1,1 dag.

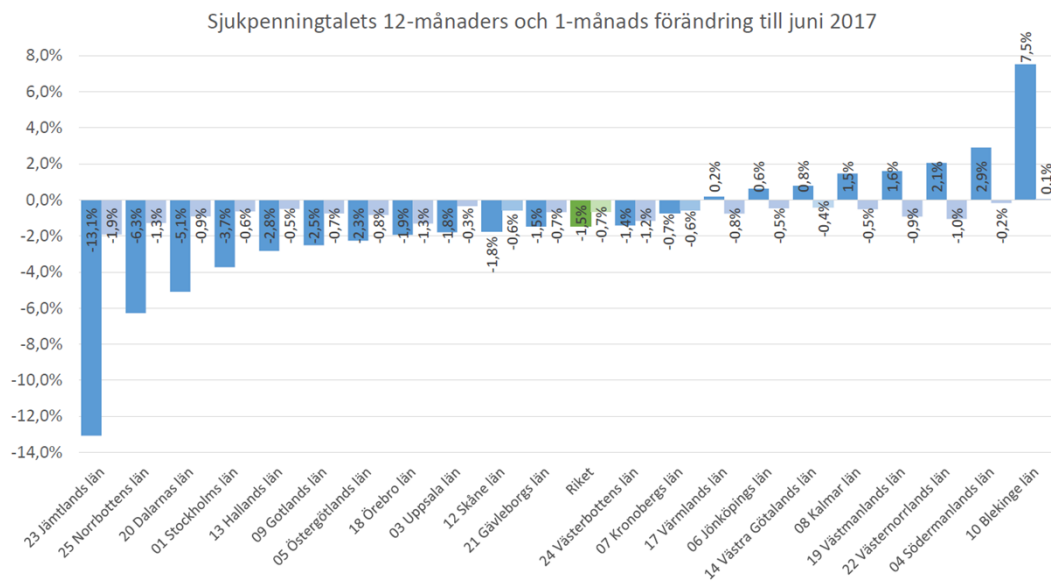
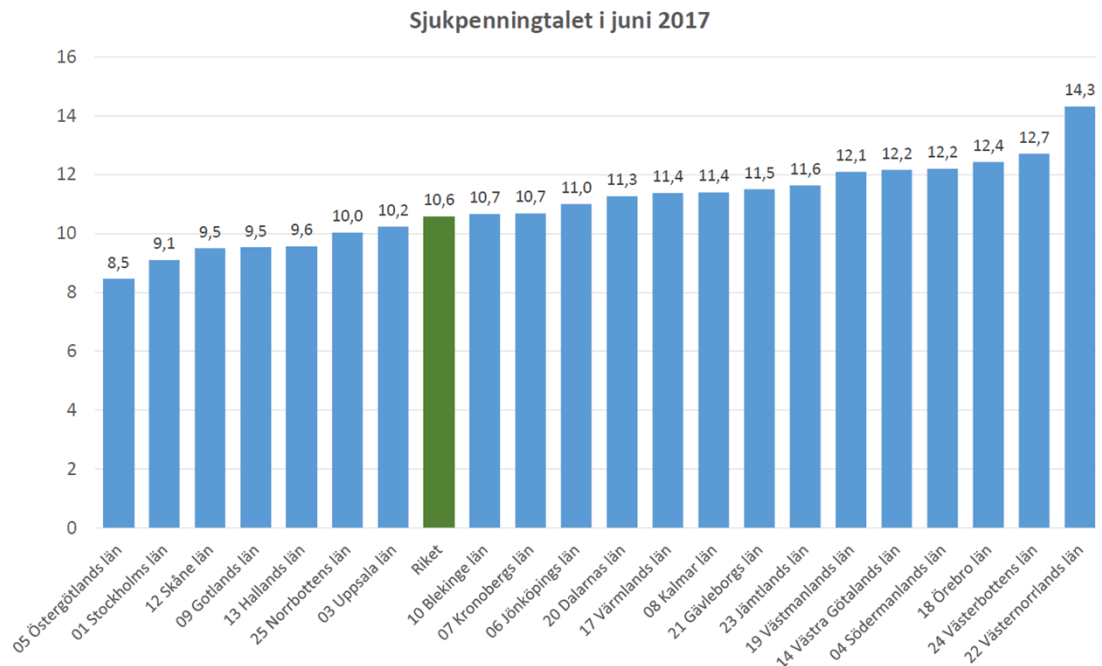
När arbetet inleddes 2015 skiljde det i genomsnitt 3,0 sjukpenningdagar mellan invånarna i Jämtlands län och riket. Efter juni 2017 har skillnaden minskat till 1,0 dag.

Inget län ligger i närheten av den sänkning som Jämtlands län uppvisar. Under den senaste 12-månadersperioden har Jämtlands län minskat sjukpenningdagarna med 13,1 procent. Genomsnittet för riket är 1,5 procent.

Från att historiskt, under lång tid, haft i särklass högst antal sjukpenningdagar i landet har vi nu passerat 6 län och ligger på plats 15 av 21.

Skillnaden mellan könen är fortsatt stor även om den minskat något. Kvinnor i Jämtlands län är i genomsnitt sjukskrivna 15,5 dagar per år, vilket är 1,5 dag mer än genomsnittet för riket. När arbetet inleddes var skillnaden till riket 4,1 dag.

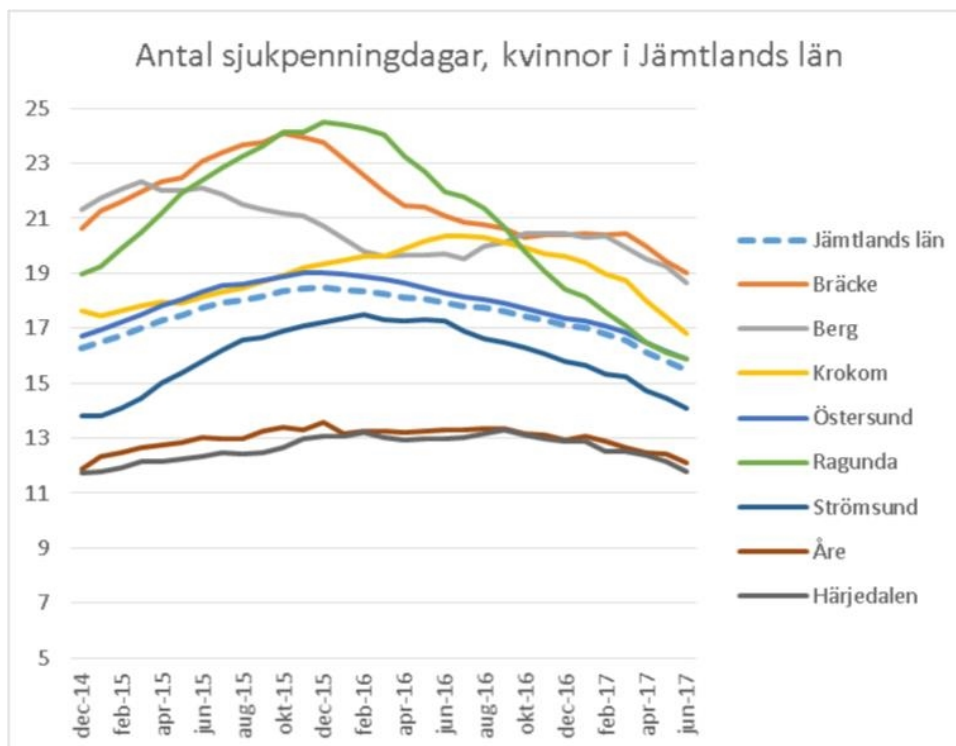
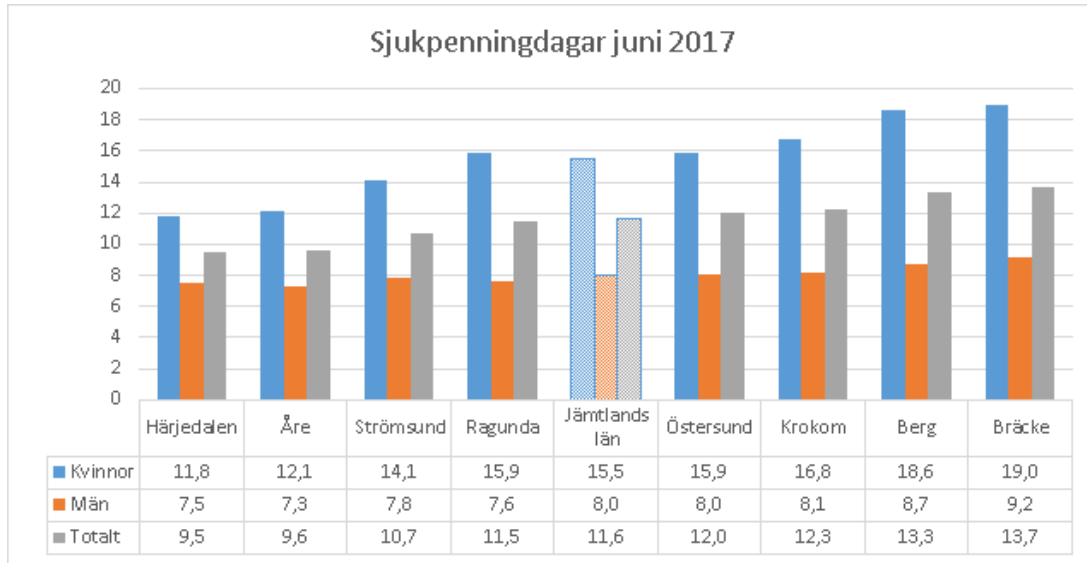
Män i Jämtlands län är i genomsnitt sjukskrivna 8,0 dagar per år, vilket är 0,7 dagar mer än genomsnittet för riket. När arbetet inleddes var skillnaden till riket 2,0 dagar.

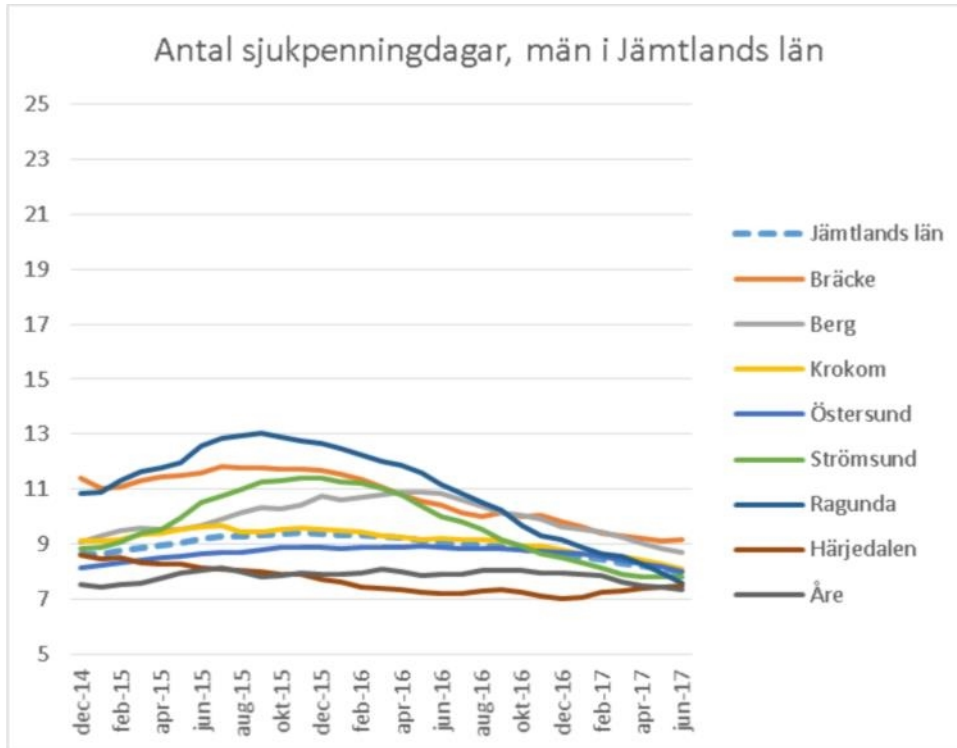

Inom länet

Inom länet är det fortsatt invånarna i Härjedalen och Åre som har lägst antal sjukpenningdagar medan invånarna i Berg och Bräcke ligger högt. Samtliga kommuner i länet uppvisar minskat antal sjukpenningdagar under år 2017.

I de två diagram nedan som visar utvecklingen för sjukpenningdagar per kön är kommunerna i texttrutan sorterade från högst till lägst värde 2017-06, (om det är svårt att se i svart-vitt tryck).

Utveckling framåt

Målet för sjukskrivningsprocessen är att sjukpenningdagarna i Jämtlands län ska komma ned i nivå med genomsnittet för riket. För att komma dit krävs att länets myndigheter och större arbetsgivare hittar former för att i ökad omfattning samverka kring frågor om hälsofrämjande arbetsmiljö, rehabilitering och arbetsåtergång.

Det pågår ett brett spektra av utvecklingsinsatser för att stötta den positiva utvecklingen av länets sjuktal. Ett exempel på det är det projekt som håller på att startas upp för att utveckla mötesformen Samordnad tidig rehabilitering (STR) till att även involvera stora arbetsgivare i länet (STR-A). Förutom de aktörer som ska samverka i ordinarie STR-möten för att stötta individer som är sjukskrivna eller riskerar lång sjukskrivning (vården, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och socialtjänsten) kommer HR-funktionerna vid tre av länets största arbetsgivare att delta i ett utvecklingsprojekt som benämns STR-A, i Östersund och Krokom. Rehabkoordinatorerna är motorer i arbetet. De arbetsgivare som deltar i projektet STR-A är Östersunds kommun, Krokoms kommun och Region Jämtland Härjedalen. Projektet stötts finansiellt av SKL med 1,15 mkr fram till år 2019.

För att ytterligare stimulera myndighetssamverkan i länet infördes under våren en ny mötesarena med representanter från processledningen, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Syftet är kunskapsspridning och förbättrad beredning inför sjukskrivningsprocessens styrgrupp, vilken träffas 4-5 gånger per år.

Mycket resurser läggs på att utbilda vårdens medarbetare i arbetssätt och metoder som främjar alternativ till sjukskrivning och ökad arbetsåtergång. Hittills har insatserna främst riktat sig till Rehabkoordinatorerna, sjukgymnaster/fysioterapeuter och de psykosociala teamen men även andra yrkesgrupper kommer att kunna involveras. Läkarna i primärvården och vuxenpsykiatrien har erbjudits utbildning i försäkringsmedicin med dialog kring sjuktal, arbetsförmåga och alternativ till sjukskrivning. Under hösten kompletteras dessa utbildningssatsningar av en ny web-utbildning i försäkringsmedicin som gör kompetensförstärkningen mer lättillgänglig.

Då psykisk ohälsa är den dominerande sjukskrivningsorsaken i länet, liksom i övriga landet, pågår diskussioner kring hur vården kan möta upp detta på bästa sätt.

De psykosociala teamen i primärvården ser över sitt arbetssätt för att öka behandlingseffektiviteten så fler får tillgång till vård, med kort väntetid. Parallellt med detta pågår ett arbete för att undersöka förutsättningarna för att införa naturunderstödd rehabilitering som en del i vårdens behandlingsutbud.

Den statliga överenskommelsen "En kvalitetssäker och effektiv rehabiliterings och sjukskrivningsprocess" bidrar med de finansiella förutsättningarna för arbetet, drygt 14 miljoner kronor per år. Pengarna används främst till att finansiera länets rehabkoordinatorer, behandlingar i primärvård för riktade patientgrupper och utbildning av vårdpersonal.

Den positiva utvecklingen i Jämtland är uppmärksammas, bl.a. i en ny rapport från Försäkringskassan som jämför utvecklingen i Jämtland och Västernorrland. Vidare är processledningen vid två tillfällen under hösten inbjuden av SKL för att på konferenser berätta om arbetet i länet.

Karin Jonsson

Processledare Sjukskrivningsprocessen